

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

וַיִּנְקְהוּ דָּבָשׁ (מהפך פשטא) מִסָּלַע (דברים לב, יג)

רבי יעקב צבי יאליש, מתלמידי ה"חזוה" מלובלין, כותב¹: וַיִּנְקְהוּ דָּבָשׁ מִסָּלַע. אותיות סמאל בחילוף אחה"ע ע' בא', והיינו שלעתיד לבוא נוכל לינק דבש גם מהס"מ ונוכל לעבוד עמו להשי"ת, שיהפך לטוב². ע"כ.

ונרמז בטעמים: וַיִּנְקְהוּ דָּבָשׁ (מהפך פשטא). הרע יתהפך לטוב ולפשוט. פשטא, רומז לתשובה, כפי שנרמז בענין השופר של ראש השנה³ "שופר של ראש השנה של יעל פשוט ... כמה דפשיט איניש דעתיה טפי מעלי".⁴

שלום המאירי

חֲמַאת בֶּקֶר (קדמא ואזלא) וְחֵלֶב זָאֵן עִם חֵלֶב פָּרִים וְאֵילִים בְּנֵי בָשִׁין וְעֵתוּדִים עִם חֵלֶב כָּלִיּוֹת חֲפָה וְדָם עֲלֵב תִּשְׁתֶּה חֶמֶר (דברים לב, יד)

רבי אליהו מוילנא, הגר"א, מביא⁵ שהפסוק רומז לחלקי התורה.

"חמאת בקר". הם הלכות, וכמו שנאמר (משלי ט, ה) לָכוּ לְחַמוּ בְּלֶחְמִי. ע"כ.

ונרמז בטעמים: חֲמַאת בֶּקֶר (קדמא ואזלא), צורת שני הטעמים כשניים הלוחמים זה בזה, מלחמתה של תורה⁶.

שלום המאירי

חֲמַאת בֶּקֶר וְחֵלֶב זָאֵן (רביעי) (דברים לב, יד)

¹ אמת ליעקב על התורה, פרשת האזינו, לעמבערג תרמד, דף כא עא.

² ראה תורת יחיאל דברים, רבי עקיבה יהוסף שלעזינגער, ירושלים תשס, עמ' תה שמסביר שהאות ע' רומזת לע' התלויה בפסוק (תהלים פ, יד) יכרסמנה חזיר מיער, ודרשו חז"ל (ראה מדרש שו"ט קמו) חזיר - שיחזור להיות טהור.

³ ראה המחלוקת ראש השנה דף כו עב וראה מה שכתבנו בויקרא טז, ל.

⁴ ראה עוד ברכות דף נט עא: "אמר רבי אלכסנדר אמר רבי יהושע בן לוי לא נבראו רעמים אלא לפשוט עקמומית שבלב".

⁵ אדרת אליהו: "חמאת בקר". הם הלכות, וכמו שנאמר (משלי ט, ה) לָכוּ לְחַמוּ בְּלֶחְמִי. 'וחלב צאן'. הם אגדות, כמו צאן שמעשרות את בעליהם (חולין פד, ב). 'חלב כרים'. אלו ספרא וספרי וכל מדרשי תורה. 'ואילים' כו'. זו תוספתות ובריייתות. 'עם חלב כליות חטה'. אלו תקופות וגמטריאות משלות שועלים וכל החכמות. 'ודם ענב תשתה חמר'. אלו סודות התורה, יין המשומר בענביו. ומה שנקרא 'ודם' ו'יין', מפני שיש שבעים פנים לתורה כמנין י"ן וכן יש נו"ן פנים לתורה כמנין וד"ם. 'וענב' 'וחמר' אלו מעשה בראשית ומעשה מרכבה. 'ענב' זה מעשה בראשית, כמו שאמרנו (ברכות לד, ב) יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית. ו'חמר' זה מעשה מרכבה, רמ"ח מצות עשה שהוא שיעור קומה של מרכבה". ראה ספרי פרשת האזינו פיסקא יב: "ירכיבהו על במתי ארץ זו תורה שנאמר ה' קנני ראשית דרכו. ויאכל תנובות שדי זו מקרא. ויניקהו דבש מסלע זו משנה. ושמן מחלמיש צור זה תלמוד. חמאת בקר וחלב צאן עם חלב כרים ואילים בני בשן ועתודים אלו קלים וחמורים וגזירות שוות ותשובות. עם חלב כליות חטה אלו הלכות שהן גופה של תורה. ודם ענב תשת' חמר אלו הגדות שמושכות לב אדם כיון". ראה ילקוט שמעוני על דברים פרק לב רמז תתקמד.

⁶ ראה רש"י על סוכה דף נב עא: "אם רעב שנאך - יצרך הרע רעב ותאב לעבירה. האכילהו לחם - הטריחהו במלחמתה של תורה, דכתיב לכו לחמו בלחמי (משלי ט)".

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

רבי חיים יעקב ספרין מבאר⁷: הנה זקני בעל היכל הברכה זי"ע פירש צא"ן ר"ת צ"ב א'ריה נ'שר נ'מר עיי"ש לדרכו. וזה אמרו חכמינו ז"ל (אבות ה, כ) 'רץ כצבי וגבור כארי ועז כנמר וקל כנשר לעשות רצון אביך שבשמים'. וזה הטעם **צֹאן** (רביעי), מרמז על הארבעה דברים צ"ב א'ריה נ'שר נ'מר.

חֲמֵאת בָּקָר וְחֵלֶב צֹאן עִם-חֵלֶב כָּרִים (קדמא ואזלא) (דברים לב, יד)

רשב"ם מבאר: "חלב כרים - אילים מדבריות המפוטמי' ... וכן⁸ ואויבי ה' כיקר כרים כמניעת שדי תבואות שמשתדפין ברגע אחד סמוך לקציר בעוד לילה. כלו בעשן. כלו בשרפת אש. וסופן משחירין ואני כך ראיתי כך בקציר כן הרשעים תחלה מצליחים בתבואת כרים ויהפך עליהם לילה וידכאו".

בפסוק בתהלים (לז, כ) עושרם של הרשעים נמשל לשומן של הכבשים, ומבאר שם **רבי אברהם אבן עזרא**: "כיקר כרים - כחלב הכבשים, כמו עם חלב כרים המושמים בעשן שיכלו רגע אחרי רגע". **רבנו יונה גירונדי** מבאר⁹: "אויבי ה' המשילים לחלבי הכבשים ושמנם שהוא נתך באש וכלו בעשן, ולא המשילים לבשר הכרים, כי יעשה גחלת וישאר האפר, על כן אמר 'קְלוּ בְעֶשֶׁן קְלוּ', כאשר חלבי הכרים כלים בעשן - כך יכלו אויבי השם, כי תכלה נפשם ותאבד מן העולם הבא". ע"כ.

ונרמז בטעמים: **עִם-חֵלֶב כָּרִים** (קדמא ואזלא), צורת הטעמים רומזת לשומן הרב, אך שמות הטעמים רומזים כי שומן זה מקדים ונשרף באש **במהירות**, ולא נשאר ממנו דבר, קדמא ואזלא.

שלום המאירי

וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל (מהפך פשטא) וַיִּבְעֹט שְׁמֹנֶת עֶבֶת כְּשִׁית וַיִּטֵּשׁ אֶלֶיָּה עֶשְׂהוּ וַיִּזְבֹּל צֹרַח שְׁעֵתוֹ (דברים לב, טו)

בכתיבת השירה בספר התורה נכתבים הפסוקים כאריח על גבי אריח (שתי עמודות). הפסוקים הראשונים, עד פסוק זה, נכתבים כשהם מתחילים בראש שורה. הפסוקים הבאים, עד כי אשא (פסוק מ') נכתבו כשהם מתחילים באמצע שורה, כלומר בעמודה השמאלית, והפסוקים האחרונים (מ-מג) מתחילים בראש שורה.

רבי שלמה ידידיה מנורצי, מנחת שי, מבאר¹⁰ שהפסוקים הראשונים עוסקים במעלתן של ישראל כדכתיב כי חלק ה' עמו וגו' ימצאהו בארץ מדבר וגו' ה' בדר ינחנו וגו' מתחילים מצד ימין לרמוז כי אז מדת רחמים גוברת עליהם בגבורות ישע ימינו. אך מפסוק זה מתחילים בצד שמאל, וכיון שמרדו לפני המקום מתוך מאכל ומתוך משקה ומתוך שלוח, כדכתיב 'וישמן ישרון ויבעט', הימין נעשה שמאל, וגברה מדת הדין שנאמר השיב אחור ימינו מפני אויב. ע"כ.

ונרמז בטעמים: **וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל** (מהפך פשטא) וַיִּבְעֹט, עד כאן היתה מעלת ישראל, ומכאן הפכו את הפשוט והישר וקלקלו, לכן עוברת הכתיבה לצד **ההפוך**, צד שמאל.

שלום המאירי

⁷ פרי חיים, דברים, רבי חיים יעקב ספרין, אדמו"ר מקומרנא, ירושלים תשנ"ט.

⁸ תהילים לז, כ: "כִּי רָשָׁעִים יֹאבְדוּ וְאֹיְבֵי יְדָד קִיקֵר קָרִים קְלוּ בְּעֶשֶׁן קְלוּ".

⁹ שערי תשובה, שער שלישי אות קנט.

¹⁰ ראה מנחת שי לקמן על דברים לב, מ.